

Názi Hírlap

Onor. Biblioteca Universităţii din Cluj

Sibiu

Laptulajdonos a CORVIN Lapkiao
Részvénytársaság
Felolós szerkesztő:
Dr. PUHALA SÁNDOR

Maghiare din România

A Romániai Magyar Népközösség lapja

A Timis-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 83.
(Dos. No. 934/1938)

Alapította:

Dr. VUCHETICH ENDRE és Dr. VARNAY ELEMÉR

Afrika Európához tartozik

és nem Amerikához! — írja az északafrikai angol-amerikai támadással foglalkozva az Au Jourd'hui című francia lap. — Sohasem szabad megengedni, még átmenetileg sem, hogy ezt a földrészt Amerika hatalmába kerítse.

Afrika Európa élettere s az angol-amerikai ortvátadás tíkos célzata ennek az élettérnek ellenőrzése. Ami Franciaországot illeti, afrikai gyarmatbirodalma tette lehetővé, hogy legyőzött is azon a történelmi magaslaton maradjon, mely egy nagy hatalmat megillet. Joggal állapítja meg tehát az Au Jourd'hui, hogy ha Franciaország beleegyezett volna afrikai gyarmatbirodalma elvesztésébe, jelentéktelen kis ország rangjára süllyedt volna.

Franciaország tehát ellenáll. Pétain tábornagy személyesen vezeti a szárazföldi, légi és tengeri védelmi hadműveleteket. A tengelyhatalmak rokonszenvvel kísérik Franciaország erőfeszítéseit. Berlin és Róma teljes mértékben méltányolja Franciaország gyarmati érdekeit, hiszen már a compiegnei fegyverszünet megkötésekor tekintettel voltak arra, hogy Franciaország továbbra is megvédelmezhesse gyarmatbirodalmát.

Berlini politikai körök az afrikai francia ellenállással kapcsolatosan megállapítják, hogy az angol-amerikai hadvezetés, mint a jelek mutatják, nem számított ily kemény és hősi védelemre. Nogues tábornok csapatai mindenütt a legnagyobb erőbedobással küzdenek s a francia erők az első meglepetésből felcsúdvá úgy az algiri, mint a marokkói arcvonalon rettenthetetlenül harcolnak, helyenkint ellentámadásba mentek át. Tunisz is felkészült a védekezésre. Tegnap már a francia haditengerészeti és légi erők is fokozottabb mértékben avatkoztak bele az elhárító harcokba.

Az algiri és marokkói amerikai partraszállással kapcsolatosan a Wilhelmstrasse szóvivője kiemeli azt a tényt, hogy az angolszász terve részben meghiúsult, mert az ellenséges parancsnokság abban reménykedett, hogy a szóbanforgó területeket puska-lövés nélkül elfoglalhatják. Hogy erre számítottak, kitűnik abból a tényből is, hogy északamerikai csapatokat bízták meg a rajtaütéssel. Az angolszász hadvezetés azt hitte, hogy ha amerikai csapatok szállnak partra francia területen, azokat rokonszenvvel fogadják. Ez az angol-amerikai elgondolás azonban csődöt mondott. A vichyi kormány tudja, hogy Franciaország léte forog veszélyben. Erkölcsei tekintetben Franciaország ebben a háboruban most csatlakozott először az európai arcvonalhoz.

Birodalmának megvédése magátólértetően oly kérdés, mely csak Franciaországra vonatkozik, — folytatta nyilatkozatát a német szóvivő. — Hogy mi lesz a tengelyhatalmak támogatása? Ez a kérdés, melyről nyilvánvalóan nem adhatnak bővebb felvilágosításokat és tájékoztatásokat.

A Wilhelmstrasse szóvivője a továbbiakban nyomtatékosan hangsúlyozta, hogy az angolszász támadás egyben a Fehér Ház politikájának is megnyilvánulása: az angolszászok semmiféle semlegességet nem tartanak físzletben.

A francia kormánnyal való tárgyalásokról a német szóvivő nem nyilatkozott, utalt azonban arra, hogy Németország az eseményekkel szemben teljesen nyugodt. Ez a higgadság Németország egyik fő jellemvonása: semmiféle helyzet sem hátrálthatja abban, hogy döntéseiben érélyes és elszánt legyen, valamint gyors a cselekvés mezéjén.

— Az angol-amerikai támadás nem volt meglepetés a német birodalom számára, — fejezte be nyilatkozatát a Wilhelmstrasse képviselője, — annál nagyobb meglepetés erejével hatott azonban az északamerikaiakra akik ahelyett, hogy megtámadták volna a tengelyhatalmakat, megtámadták — Franciaországot.

Oránból kiszorították az amerikai páncélosokat

Az afrikai francia véderő több helyen ellentámadásba ment át Marokkóban megakadályozták az újabb partraszállást

A német és olasz erők beavatkoztak az északafrikai francia gyarmatokon folyó harcokba

Az északafrikai angol-amerikai rajtaütés első meglepetéséből felcsúdvá, a francia csapatok mindenütt szervezett, kemény ellenállást fejtenek ki.

Marokkóban az újabb partraszállási kísérletek meghiúsultak. A marokkói fő kormányzó megerősítette azt a hírt, hogy Agadir és Mogador környékén nem történt partraszállás. Casablancánál feltartóztatták az amerikai hadoszlopot, mely Fedhala felé igyekezett a város felé. Az elhárító harcban derekasan kivette részét a Jean Bart francia csa tahajó is, mely könnyű ágyúkkal állandóan sakkban tartotta az amerikai erőket s valóságga leberetválta a partvidéken előnyomulást megkísérítő amerikai csapatkötöleket. Port Lyautey, Sairi és Mehedy helységeket az ellenség megszállta.

Orán előtt kettős nagy hadművelet folyik. Az egyik a partvédelem, a másik a városvédelem sikerét jelzi. A parti ütögek állandó tüzelése lehetetlenné tette újabb amerikai erők partra szállítását. Élénk tevékenységet fejtett ki itt a francia légi erők is, mely husz ellenséges repülőgépet lelőtt. Az oráni kikötőben a franciák barkákat s hajókat zsúfoltak össze, úgy hogy ez is akadályozza az amerikai hajók akcióját. Algirből származó Radar-erősülés szerint kedden délelőtt 11 órákor negyvenöt amerikai páncélos benyomult Orán városába. A francia hírközlőtű iroda újabb jelentése szerint az amerikai erőket visszaszorították, a város déli részét sikerült az ellenségtől megtisztítani s Oran francia kézen van.

Algirban még nem írták alá a fegyverszüneti megállapodást mert az amerikai hadvezetés elfogadhatatlan feltételeket támaszt. Orleansville határában a francia csapatok helyes ellentámadást indítottak az ellenséges erők ellen.

Tuniszban a helyzet változatlan. A newyorki hírközlőtű szolgálatnak azt a hírt, mely szerint a tuniszi bey megengedte az amerikai erőknek az átvonulást, nem erősítették meg. Tunisz francia védőserege felkészült az ellenállásra.

Illetékes berlini helyen tegnap délután megerősítették azt a hírt, hogy a tengelyhatalmak már beavatkoztak az északafrikai francia gyarmatokon folyó harcokba.

Ugyancsak illetékes berlini helyen kijelentették, hogy Darlan tengernagy az Afrikában partraszállt ellenség kezébe került. Hogy elfogatása mily körülmények között történt, arról nincs tudomás. Hivatalos jelentés Darlan elfogatásáról még nem érkezett.

Pétain átvette a szárazföldi, tengeri és légi haderő főparancsnokságát

Vichyből jelenti a Radar: Kedden délben fél egy órákor Pétain tábornagy, francia államfő elhatározta, hogy átveszi a francia szárazföldi, tengeri és légi haderők főparancsnokságát.

Pétain tábornagy államfő tegnap a következő napiraportot adta ki: Darlan tengernagy távolléte

folytán azonnali hatállyal átveszem a főparancsnokságot a szárazföldi, tengeri és légi haderő felett és egyben a következő parancsot adom ki: teljesítse mindenki a kötelességét, fegyellemmel, rendben és nyugodtan.

Kemény francia ellenállás minden vonalon

A francia lapok részletesen foglalkoznak az algiri és marokkói ellenséges támadással és egyöntetűen megállapítják, hogy minden vonalon lázas ütemben folynak a védelmi előkészületek, ahol pedig a francia erők felvették az érintkezést a partraszállt amerikai csapatokkal, kemény harcokra került sor.

A franciák ellenállása egyre erősebb. A támadásban nem az angolok, hanem az amerikaiak játszóak a főszerepet, — írja a Petit Parisien. — Nyilván azt hitték, hogy ők rokonszenvesebbek a franciák előtt. A valóság az, hogy még az angoloknál is cinikusabbak.

Algirban hallatlan kegyetlenséget tanúsítottak a polgári lakosság iránt.

Algirből a lakosság, az ellenségeskedések felfüggesztése ellenére, a város külső negyedeiből igyekszik

elmenekülni, mert további bombatámadásoktól tart. A város forgalma normális. Az amerikai megszállt csapatok csak néhány járművet foglaltak le.

SULYOSBODT A HELYZET ORANBAN

Algir tartományban komoly a helyzet. Jóllehet Orán és Philippeville előtt a francia csapatok ellenállása nem gyengült, a helyzet egyre súlyosbabbá vált.

A Havas-OFI ügynökség jelentése szerint tegnap az amerikai harci kocsik bevonultak Orán városába. Megszállta az ellenség Santa Cruz erődöt és az öböl fölött, uralkodó magaslatot is.

Tuniszban felkészültek minden eshetőségre. A lakosság nyugodt. A tuniszi kikötőben egyetlen egy hajó sincs a rakpart közelében. A védelmet megszervezték. A csapatok fegyverzettsége nőddás.

Franciaország ellenséges terület lett

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: Az Egyesült Államok hírközlőtű szolgálatára ismereti Morgenthau északamerikai pénzügyminiszter nyilatkozatát, mely szerint az európai Franciaországot ellenséges területté nyilvánították s vele szemben is alkalmazták a közlekedési és gazdasági zárlatot, melyet ezidőszert az ellenséges hatalmakkal szemben alkalmaznak.

LEFOGLALTAK AZ AMERIKAI KIKÖTŐKBE A FRANCIA HAJÓKAT

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A Reuter-ügynökség Washingtonból származó értesülés alapján közölte, hogy Franciaország washingtoni nagyköveteinek kiadták az utlevélt.

Az Egyesült Államok a vichyi kormánynak amerikai kikötőkben horgonyzó összes hajóit elko-bozták.

Washington diplomáciai külképviseletei: kémirodák

A Francia-Észak-Afrika ellen intézett angolszász ortvámadással foglalkozva a Wilhelmstrassen érdekes politikai tényezőnek tekintik a mostani amerikai politikában megnyilvánuló ama törekvést, hogy a jövőben nem tartják tisztelhetően az idegen államok semlegességét.

Roosevelt elnök ugyan kijelentette, hogy a francia nép felszabadítására törekszik és meg akarja előzni a tengelyhatalmak között álló támadását Észak-Afrika ellen. Az elnök e kijelentésének azonban el-
lentmond azoknak a nyilatkozatoknak a sorozata, melyekben illetékes északamerikai tényezők kijelentették, hogy most igenis

erőszkos politikai, valamint hadászati műveletekről van szó, azzal a rendeltetéssel, hogy az angolszász hatalmak megvessék lábukat az európai térségben, még pedig azon a ponton, ahol az ellenállás a leggyengébb.

Az egyik amerikai lapnak azt a megállapítását, mely szerint a parancsoló szülkességgel szemben nem vezetőkörökben oly természetűnek tartják, mely komolyan meggondolkoztatja azokat az országokat, melyeket most angol és amerikai részről a

A francia partvédők több amerikai hadihajót visszafordulásra kényszerítettek

Az Algirből és Vichyből érkező Rador-jelentések arról számolnak be, hogy a francia haderő kemény ellentállást fejt ki az angol-amerikai erőkkal szemben. A Havas-OFI ügynökség értesülése szerint Orán közelében „elszigetelt harcok” folynak. A város körül az amerikai zárógyűrű egyre jobban szűkül. Seninál a repülőteret erős bombázás után elfoglalták, Mers el Kebir azonban továbbra is a francia erők birtokában van. Hétfőn a francia partvédő tüzérség eredményesen harcolt az amerikai flotta két nagy egysége ellen, melyek a part felé közeledtek. A francia tüzérség visszafordulásra készítette az amerikai hadihajókat.

Hétfőn délután német zuhanóbombázó repülőgépek félórán keresztül bombázták Algir kikötőjében az amerikai hajókat, amelyekről katonákat tettek partra.

Az amerikai hadihajók légharító tüzérsége élénk tevékenységet fejtett ki a német repülő támadása alatt és a hajók fölött keringő amerikai vadászrepülőök is beleavatkoztak a harcokba, de a német

Kanada megszakította kapcsolatait Franciaországgal

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A brit rádió közölte, hogy Kanada megszakította kapcsolatait Franciaországgal.

MEXIKÓ CSATLAKOZOTT FRANCIAORSZÁG ELLENÉGEIHEZ

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: Mexikó középamerikai köztársaság megszakította kapcsolatait Franciaországgal. A mexikói kormány

A marokkói arabok vezére Franciaország mellett

A Német Távirati Iroda közli, hogy Marokko szultánja vonakodik Rabat városát elhagyni. A szultán felhívást intézett az arabokhoz és felszólította őket, hogy

maradjanak hűségesek Franciaországhoz és az ellentálláshoz csatlakozva harcoljanak az angolok és amerikaiak ellen.

A nyugatafrikai francia gyarmatokon a helyzet változatlan. A francia hatóságok megtették a megfelelő óvintézkedéseket. Dakar csapatai riadókészültségben vannak, de a bennszülött és fehér la-

Roosevelt a könnyebbik részt választotta

Az olasz sajtó továbbra is élénk figyelemmel kíséri az északafrikai eseményeket. A Stampa megállapítja, hogy az angolszász támadás a francia gyarmatok ellen, újabb bizonyítéka annak, hogy Amerika ki akarja terjeszteni uralmát a világ minden részére.

biztosító nyilatkozatok özönével halmoznak el. Ugyanígy figyelemben részesítik a Wilhelmstrassen Hull északamerikai külügyi államtitkárnak a sajtó számára adott nyilatkozatát is, melyben minden köntörfalazás nélkül beismerte, hogy

az összes amerikai külképviseletnek egyszerűen az a feladata, hogy az amerikai politikai és katonai vezetőknek adatokat szerezzenek támadó tervek érdekében.

A mostani háborús események következtében ez a tényállás napnál világosabban kiderült a vichy-i amerikai diplomáciai külképviseletet illetően. (Rador.)

TANULSÁG

Berlinből jelenti a Rador: A Francia-Észak-Afrika ellen intézett angol-amerikai támadást illetékes német körökben komoly figyelmeztetésnek tekintik a többi ország számára, melyek — mint Berlinben megállapítják — ma ismét láthatják, mit érnek az angol-amerikai biztosítékok. Amit tegnap Franciaország szenvedett el, holnap bármely ország sorsa lehet. Ezekből az eseményekből tehát minden ország okulhat.

zuhanóbombázók mégis ledobták bombáikat. Két amerikai hadihajót találat ért és fedélzetükön tűz támadt. A Rador jelenti Algirből azt is, hogy a város vasárnapi bombázásának tizenöt halálos áldozata volt, ötven ember pedig megsebesült.

A tengeri, vasúti és légi forgalom újabb rendelkezé-
sig szünetel, de a posta és távirószolgálat rendszeresen működik.

A HELYZET KEDDEN REGGEL

Vichyből jelenti a Rador: A vichy rádió közlése szerint a marokkói helyzet rosszabbodott. Mehdia városa elveszett. Casablancától hét kilométernyire keletre heves harcok folynak. A francia csapatok számos hadifoglyot ejtettek. Ez a város még francia kézben van. Meknesből és Fezből újabb csapaterősítések érkeztek, amelyek támadást intéztek Fadalahnál az amerikai egységek ellen, ahol hidfőt létesített az ellenség. A Saffinal partraszállt amerikai csapatokat bekerítették és foglyul ejtették. Agaditnál és Mogadornál újabb amerikai csapatok szálltak partra.

azzal indokolja állásfoglalását, hogy „a Laval-kormány nem egyezett bele Északafrika elfoglalásába”.

KELL A KATONA AMERIKÁNAK

Amszterdamból jelenti a Rador: A brit hírszolgálat közli, hogy az amerikai képviselőház elvetette azt a törvényjavaslatot, mely szerint a fiatalok katonákat, akiket szolgálatra hívnak be, csak egy évi katonai kiképzés után lehetett volna az óceánparti országokba küldeni.

kosság körében teljes a nyugalom.

NOGUES TÁBORNOK CSAPATAI FELTARTÓZTATTAK AZ ELLENÉGET

Tangerből jelenti a Rador: A marokkói rádió közölte, hogy Nogues tábornok Rabatból az ország belsejébe helyezte főhadiszállását. A védőnkéség közigazgatási hatóságai továbbra is Rabatban maradnak.

Vichyből jelenti a Havas-OFI ügynökség, hogy Nogues tábornok irányításával a marokkói francia erők sokhelyt feltartóztattak az ellenséges csapatokat s több partraszállást is megfújtattak.

Ez a határtalan uralmi vágy kergette Rooseveltet ebbe a kalandba. Amerika minden áron a Földközi-tengerbe akar behatolni, hogy ott a brit befolyást kiküszöbölve saját maga vessen meg a lábát.

A Gazzetta del Popolo az északafrikai francia

gyarmatokon történt partraszállással foglalkozva megállapítja, hogy

az amerikaiak eddig tervüknek csak a könnyebbik részét valósították meg.

Északafrikába azonban további csapatokat kell küldeni, azokat élelmezni is kell és hadianyagot is kell juttatni nekik. Az utánpótlási nehézségek még csak ezután merülnek fel, annál is inkább, mert az amerikai hajókisérőeknek aránylag csekély kiterjedésű tengerrészen kell mozogniuk és ezért könnyen sebezhetőek.

A Corriere della Sera megállapítja, hogy nyers erőszakot nem kísért soha ennyi hazugság, mint a Roosevelt elnök alkalmazta erőszakot. A tengely kormányai azonban éberben figyelik az eseményeket. A továbbiakban az olasz újság kifejezésre juttatja azt a véleményét, hogy

Roosevelt nagyzási hóbortjában vetette magát a fekete földrészre, mert látja, hogy Európához nem férközhet hozzá.

Most Afrika nyersanyagforrásait szeretné magának biztosítani és ugyanakkor Európa elől elvonni. Már ez a tény is árusul Európával szemben. Ezenkívül Roosevelt

ezzel a kalanddal Sztalinban a második front benyomását akarja kelteni és ugyanakkor az olaszokat is szeretné megfélemlíteni. A lap leszögezi, hogy az olaszok lelkierejét nem tudják megrendíteni, mert az olasz nép hisz a végső győzelemben.

NEM IRTÁK MÉG ALÁ AZ ALGIRI FEGYVERSZÜNETI MEGÁLLAPODÁST

Algirből jelenti a Rador, hogy a hétfőn reggel közölt hírekkel ellentétben

az Algir városára vonatkozó fegyverszüneti megállapodást még nem írták alá.

Algirban most folynak a tárgyalások Juin tábornok és az északamerikai hatóságok között a megállapodás aláírása ügyében.

MÉRSEKELT DIPLOMACIAI TEVÉKENYSÉG A VATIKÁNBAN

Rómából jelenti a Német Távirati Iroda: A vatikáni hírközvetítő szolgálat közölte, hogy a hadszíntereken történt eseményekről s főleg

az északafrikai arcvonásról érkezett hírek nem keltettek különösebb benyomást a Vatikánban.

Maglione bíboros-államtitkár hétfőn tért vissza Rómába s a nap folyamán a szentszéki portugál nagykövetet fogadta csak, más diplomáciai megbízottat nem. A portugál nagykövettel folytatott megbeszéléseiről nem közöltek részleteket. (Rador.)

MEGCAFOLT AMERIKAI HIR

Berlinből jelenti a Rador: Német körökben tartózkodóan foglalkoznak az északafrikai eseményekkel, de annál nagyobb érdeklődéssel fogadják azokat a híreket, amelyek fényt vetnek az angolok és amerikaiak további szándékaira. Különösen kiemelik azt a tényt, hogy Roosevelt azt hitte, felhívással fordulhat a tuniszi beyhez, akitől azt kérte, engedjen szabad átvonulást az amerikai csapatoknak. Berlini katonai körök ebből azt látják, hogy Roosevelt a „szeparatizmust” sem hagyta ki fegyvertárából. Berlinben az amerikai hírekkel kapcsolatban utalnak arra a hírre is, amely a tengelyhatalmak és Portugália közötti diplomáciai kapcsolatok állítólagos megszakításáról szól. Ezt a hírt éppen Salazar portugál miniszterelnök cáfolta meg.

ENYHÜLT A BRIT NYOMÁS EGYIPTOMBAN

Rómából jelenti a Rador: Az olasz hadsereg főhadiszállása közli, hogy Egyiptomban az olasz és német csapatok ellen irányuló ellenséges nyomást heves harcokban megállították. Német vadászrepülőök légi harcokban öt brit repülőgépet lelőttek. A Földközi-tenger nyugati részében a tengely légi ereje sikeresen folytatja az angol-amerikai tengeri egységek ellen megindított támadásokat. Az elmúlt éjszaka ellenséges repülőgépek gyújtó és romboló bombákat dobtak Cagliari helység környékére. A bombázás lakónegyedekben csekély károkat okozott. Egy ember meghalt, hatan megsebesültek.

A timisoarai városi mozik műsora ■ Előadások kezdete 3, 5, 7, 9-kor. Vasár- és Ünnepeken d. e. 11-kor is

CAPITOL

Péntek Rézi

Az olasz filmgyártás bombasikerű komédiája
ADRIANNA BENEITTI — VITTORIO DE SICA
39-es számú O. N. C. hiraó

THALIA

Arzengruber elbeszélése nyomán készült drámai film

Esküszegés

Főszerepben: ILSE EXL és EDUARD KÖCK
39-es számú O. N. C. hiraó

APOLLO

Az ellenállhatatlan humor filmje Hans Mosetrel és Leo Slezakkal

A világ legboldogabb házassága

Főszerepben:
MARIA ANDERGAST és WOLF ALBACH-RETTY

A visszacsatolási adótörvény alkalmazása

Kiket kötelez és kiket mentesít a módosított rendelet törvény a kivételes adó fizetésére — December 15-ig kell benyújtani az erről szóló adóvallomást

Bucurestiből jelentik: A hivatalos lap november 8.-i 262. száma rendelet törvényt közöl, amely a visszacsatolási adó alkalmazásáról s az 1941. évi visszacsatolási kölcsönjegyzések felszámolásáról intézkedik.

Visszacsatolási adó fizetésére kötelez a rendelet törvény minden természetes vagy jogi személyt, akinek lakhelye, székhelye vagy fő, illetve másodrendű működési helye Románia területén van.

Kötelesek ezt az adót fizetni azok is, akik egyenes adó alá eső jövedelmet huznak az ország területén. Kivételnek a visszacsatolási adó fizetése alól azok a külföldi állampolgárok Romániában szerzett jövedelmük után, akiknek anyajurisdikciójuk nemzetközi szerződések és kölcsönösség alapján ugyancsak mentesíti a román alattvalókat hasonló kivételes jellegű adók és hozzájárulások alól. Az állam, a helyi hatóságok, közintézmények és a Nemzeti Bank nem fizet visszacsatolási adót. Amikor a törvény vagy szerződés alapján a szállítások és munkavállalások során a közvetlen adókat az állam fizeti, nem vetnek ki visszacsatolási adót. A Bessarabiából és Bukovinából származó jövedelmekre nem fizetnek visszacsatolási adót.

A visszacsatolási adó fizetésére kötelezett személyek valamennyi jövedelmük után adóznak. Amikor a visszacsatolási adót a megállapított közvetlen adóhoz viszonyítva vetik ki, tekintetbe veszik a november 15-ig felebezés vagy semmisségi panasz, illetve kihágás útján végzett módosításokat. Azokra a jövedelmekre, amelyekre kivétel útján állapítják meg a közvetlen adót, a visszacsatolási adót az 1942. március 10.-i helyzethez számítják. Az állami ingatlanokra még abban az esetben sem vetnek ki visszacsatolási adót, ha ezeket bérbe vagy haszonbérbe adta az állam.

Az állam tulajdonába átment zsidó ingatlanokra a volt tulajdonos köteles az 1941—42. pénzügyi évben még birtokában volt ingatlanra megfizetni a reá eső visszacsatolási adót.

A megállapított adó összegének felét fizetik a földrengés-, tűz-, árvíz- s háborus károk okozta károknak. A csökkentést az illetékes szervek esetenként adják meg.

Az árvíz-, tűz- és háborus károk okozta csökkentéseket csak az 1941. január 1. és 1942. november 15. közötti időszakra adják, míg a földrengés-sújtotta egyéneknek 1940. január 1-től számítják azzal a feltétellel, hogy a fizetendő közvetlen adót hasonló mértékben csökkentették.

A pénzügyminisztériumnak jogában van huszonöt százalékkal leszállítani azok részére a visszacsatolási adó címén kivetett összegeket, akik jelentős károkat

szenvetnek a bombázásoktól. Ugyanígy csökkentést adhat a minisztérium a Bulgáriának átengedett területekről menekült személyeknek is.

Teljesen mentesülnek a visszacsatolási adó fizetésére azok a személyek,

akik az 1941. évi visszacsatolási kölcsönjegyzés során a visszacsatolási adó címén megállapított összeggel egyenlő összeget jegyeztek.

Akik ennél az összegnél kevesebbet jegyeztek kölcsönbe, csak a különbözetet tartoznak megfizetni. Az apa, illetve férj háztartásában levő kiskorú gyermekek és feleség részéről jegyzett visszacsatolási kölcsönt a családfő javára írják.

Mentesülnek az adó fizetése alól azok a mozgósított személyek, akik bármilyen formában résztvettek a visszacsatolási háborúban. Ez a jelleg 1941. június 22-től 1942. november 15-ig számítódik.

Nem tartoznak visszacsatolási adót fizetni az előző háborúk hadirokkantjai, hadiözvegyei és kiskorú hadiárvai, valamint azok, akik a visszacsatolási háborúban 1942. november 15-ig megszerezték ezt a minősítést. Az ezen időpont után hadirokkantá, hadiözvegyé és hadiárvává nyilvánított személyek csakis a kifizetetlenül maradt összeg erejéig mentesülnek.

Mindazok a személyek, akik visszacsatolási adó fizetésére kötelesek, az év december 15-ig adóvallomást tartoznak benyújtani a lakhelyüknek vagy jövedelmi forrásuknak megfelelő adókerületnél.

Aki nem ad be vallomást, elmulasztja a határidőt, vagy pedig a valóságnak nem megfelelő adatokat közöl, az eltiltolt adó összegének kétszeresét fizeti bírság címén. A pénzügyminisztériumnak joga van az adóvallomások benyújtásának a határidejét egyszer meghosszabbítani. Az adó a kivetési jegyzőkönyv közlésének időpontjától esedékes.

A zsidók részéről fizetendő visszacsatolási adót a pénzügyminisztérium egy összegben a Romániai Zsidóközponttól is átveheti. Megteheti azt is a pénzügyminisztérium, hogy

a 100.000 lejt meghaladó visszacsatolási adó összegénél a pénzügyi vezérfelügyelő, ennél kisebb összegnél pedig a pénzügyigazgatók által lefolytatott vizsgálat után az adófizető fizetési képtelensége címén leszállítsa vagy törölje az adót.

Az erre irányuló kérvényeket az érdekelt személyek 1942. december 31-ig nyújtsák be.

Az 1941. évi visszacsatolási kölcsönre jegyzett és még be nem fizetett összegek végleges állami követelésnek tekintetnek. Ezek behajtása az adóügyi eljárás szerint történik.

A fizetendő adó táblázata

A rendelet törvényhez mellékelt táblázat közli a visszacsatolási adó címén fizetendő összegek nagyságát, illetve az adó kulcsát. El szerint a szabadfoglalkozásúak, kisiparosok és mindazok, akik valamely nem kereskedelmi jellegű állandó foglalkozást üznek, 49.000 lejnél nagyobb évi nyers jövedelem esetében az 1941—42. évre megállapított közvetlen adójukkal egyenlő összeget fizetnek. Tantiémek, osztalékok, alapítói jogok, részvényekből származó kamatok és jövedelmek, kötelezvények és más ingó értékek, bérleti üzlettrészek, követelési kamatai, ipari és kereskedelmi vállalatok bérbe és haszonbérbeadásából származó jövedelmek az 1941. naptári évre esedékes összegek 35 százalékát fizetik visszacsatolási adóba. Azok, akik 1942. március 10-ig fenti jogaiknak legalább 36 százalékát jegyezték visszacsatolási kölcsönre, mentesülnek a visszacsatolási adó alól.

A havi 8000 lejnél nagyobb fizetésű közalkalmazottak 1941. október hónapi tiszta fizetésüknek megfelelő összeget fizetik, míg a 8000 lejnél nagyobb fizetést élvező magánalkalmazottak adója az 1941. október hónapi nyers fizetésével egyenlő. Akik 1941. október hónapban nem voltak alkalmazásban az 1942. március hónapi fizetésük szerint való adót fizetik. Nem számít fizetésnek a készpénzben, természetben vagy más szolgáltatás formájában nyújtott többlet, ha ezeket ugyanazoktól a munkaadótól kapta a magánalkalmazott. Az órára, napra és hétre vagy végzett munkájuk szerint fizetett alkalmazottak adóalapja az egy hónapra folyósított összeg.

A havi 25.000 lejnél kisebb nyugdíjjal rendelkező személyek mentesülnek az adó alól, míg ennél nagyobb összegű nyugdíjjal a mentesség akkor hatályos, ha az illető bármilyen összeget jegyzett vissza-

csatolási kölcsönre.

A kereskedelmi és ipari vállalatok az 1941—42. pénzügyi évre megállapított közvetlen adójukkal egyenlő összeget fizetnek. Ezen kívül a sörgyárak az 1940—41. pénzügyi évben forgalomba hozott minden vagon sör után még külön 10.000 lejt, az élesztőgyárak minden vagon forgalomba hozott élesztő után 50.000 lejt, a pezsgőgyárak minden vagon forgalomba hozott pezsgő után 100.000 lejt, a faszés- és ecetsavgyárak minden vagon forgalomba hozott áru után 30.000 lejt, a likőr-, rum- és konyakgyárak minden dekaliterfok után 2 lejt, a parfüm-, kölnivíz- és kozmetikai szereket előállító gyárak minden elhasznált dekaliterfok szesz után 3 lejt, az ecetgyárak minden ecetfok után 0.12 lejt, a szeszmonopol cikkek megyei és alközponti elosztói minden eladott szesz- vagy pálinka dekaliterfoka után 0.50 lejt és a szesz-kimérések tulajdonosai az italmérségi engedély díjának megfelelő összeget fizetik.

Az 1942. március 10-én felszámolás alatt álló kereskedelmi és ipari vállalatok az 1941—42. pénzügyi évre kivetett közvetlen adó összegének felét fizetik visszacsatolási adóba. Azok a kereskedelmi és ipari vállalatok, amelyek a fenti időpontban nem működtek (inaktivitáta), az 1941—42. évi közvetlen adójuk 30 százalékát fizetik. Ugyancsak 50 százalékát fizetik az 1941—42. évi adójuknak azok a vállalatok, amelyek vagyonuknak legalább felét az átengedett területeken hagyták. A szövetkezetek és szövetkezeti szövetségek felvő évi közvetlen adójuk felét fizetik. A közvetlen adóról szóló törvény 39. cikkében feltüntetett jogi személyiségek és nem lukratív lelőző társaságok mentesülnek az adó alól, ha bármilyen összeget jegyeztek visszacsatolási kölcsönre.

A magánjellegű munka vállalkozói az 1941—42. évben munkájuk után esedékes közvetlen adóösszegük felét, míg a közmunkák vállalkozói negyedét fizetik.

A beépített és beépítetlen telkek tulajdonosai 48.000—50.000 lejt közötti nyers jövedelem után évi közvetlen adójukkal egyenlő összeget fizetnek. Ezen felül jövedelem esetében az első 500.000 lejig az évi közvetlen adó összegét, azon felül pedig a különbözet 30 százalékát. Az adó összegének kiszámításánál az 1941—42. pénzügyi évet veszik alapul.

A szántó- és kaszálóföld tulajdonosok 3—5 hektár között összesen 500 lejt, 5—20 hektár között hektáronként 200 lejt, 20—100 hektár között hektáronként 300 lejt, 100—500 hektár között hektáronként 400 lejt, 500 hektáron felül hektáronként 500 lejt fizetnek.

A szőlő- és szilváültetvény tulajdonosok hektáronként 2000 lejt, a kitermelés alatt álló erdőbirtokok tulajdonosai hektáronként 1000 lejt, a zöldség-, virág- és csemeteültetvények tulajdonosai hektáronként 2000 lejt fizetnek.

A muzulmán liga az angolokat ígereteik betartására figyelmezteti

Bangkokból jelenti a Német Távirati Iroda, hogy Kalkuttaan a vasárnapi hindu ünnep alkalmából egy indus templomban tűz támadt s

a tűzben százezer ember életét veszítette. Kalkuttában zavargások is voltak, melyek százharminc ember halálát okozták. Sokan megsebesültek. A zavargást a politikai tüntetéstől tartó rendőrség közbelépése okozta.

Amszterdamból jelenti a Rador: A brit hírszolgálat közli Ujdelhiből, hogy a muzulmán liga határozati javaslatot fogadott el, amelyben sajnálkozással állapítják meg, hogy az angolok, bár azt állítják, Nagybritannia az összes nemzetek függetlenségéért és szabadságáért harcol,

mégis megkísérik rávenni az arabokat arra, hogy akarattal ellenre fogadják el a zsidók uralmát.

A határozati javaslat kéri az angolokat, tartsák be ígereteiket, ugyanakkor pedig biztosítja a muzulmán liga az arab testvéreket, hogy támogatja őket a nemzetközi zsidóság ellen folytatott harcukban.

Lemondott a dán kormány

Kopenhágából jelenti a Német Távirati Iroda, hogy a dán kormány tegnap lemondott. Az eddigi dán külügyminisztert, Scavenius-t megbízták az új kormány megalakításával.

Scavenius — mint egy újabb jelentés közli, — kormányelnöki minőségében megtartja eddigi tisztségét is.

AR O ARAD Tel. 24-45

Csütörtöktől a fiatalság álma, zenéről szerelemről és feltékenységről

A leány-nevelő intézet

Előadások naponta 3, 5, 7 és 9.10. kor. 3 órákor 35 leies helyárrakkal

Regia. NUNZIO MALASOMMA

BUENOS AIRES

Még csak 1 napig!

GIULIANO DE MEDICI

HIREK

Nedics szerb miniszterelnök beszéde

A szerb kormány elfojt minden kísérletet, améy a nagy áldozatokkal szerzett békét meg akarja zavarni

Belgrádból jelenti a Rador: Nedics tábornok, szerb miniszterelnök rádióbeszédét intézett a szerb néphez és megoéykezte Mihailovics Draza szerb bandavezér tevékenységét, valamint a szerb volt államférfiak londoni politikáját. Nedics tábornok többek között kijelentette, hogy a volt szerb politikusok nem értették meg az új idót és az emberiség jövőjét. Ezek a volt politikusok a plutokrácia szolgálatában állottak.

A jugoszláv állam idegen érdekekért keveredett a háborúba.

A katasztrófális háborún kívül az ország még a kommunisták izgatása következtében támadt polgárháborúnak is áldozatul esett. A szerb miniszterelnök hangoztatta, hogy az országot más katasztrófától

meg akarja menteni és ezért megalakította a megszálló hatóságok jóváhagyásával a nemzeti kormányt. Végül bejelentette, hogy a rendet minden eszközzel fenn kell tartani.

London minden áron polgárháborúba akarja sordorni Szerbiát, mert számára nem elegendő az eddig kiöntött vér. A szerb nemzet azonban nem hallgat az izgatókra, a kormány pedig határozottan elfojt minden olyan kísérletet, amely a nagy áldozatokkal megszerzett rendet és békét akarja megzavarni.

Szerbia nem tűri, hogy harmadszor is tűzbe és vérontásba sodorják.

Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal:

I. Plata Bratianu 3. Telefon: 23-10.

Aradon előfizetések, hirdetések és reklamációk Reclama hirdetőirodában, Eminescu-utca 8. Telefon: 17-11.

Aradi szerkesztő: Babucay György.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Belföldön kézbesítéssel együtt egy hóra 110.— lei, negyedévre 330.— lei, fél évre 650.— lei, egész évre 1200.— lei. Magyarországon havonta öt pengő, negyed évre 15.— pengő, fél évre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő. Egyes példány ára hétköznapokon 26 fillér, vasárnap 30 fillér. Hatóságoknak, közhivataloknak és szöveteknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendes előfizetési díj kétszerese.

A Deli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével

A hatvanöt éves torpedó

A torpedó latin eredetű szó, mely testi és szellemi kénulást jelent. Okozó a rómaiak az elektromos ütésekkel kénulást okozó tengeri rájáratát is a torpedó szóval nevezték el, később pedig ez az elnevezés a halakról a szabadon uszó vízi aknára is átmélt. A 19. században ennek a passzív fegyvernek támadó vizalatti fegyverre való kifejlesztése is terbe került, a találmányok azonban mind kudarcot vallottak. Az első jövőt ígérő megoldás (1867) Luppis osztrák fregattkapitány nevéhez fűződik. A felalálójától „automobil torpedó”-nak nevezett szerkezet a hajtószerkezettel való kilövés után a belsejében elhelyezett gép segítségével önjelől mozogott a cél felé, tehát már a mai torpedó elvén alapult. Az új találmány üzleti kihasználását Robert Whitehead, egy fiumei gépgyár tulajdonosa kezdte meg, azonban két évig tartó fáradságos kísérletezésbe került, amíg 1872-ben az első gyakorlati felhasználásra alkalmas torpedó elkészült. Ekkor Whitehead megrendelői sorába lépett a német haditengerészet is, mely a szabadalmat és a gyártási jogot is megvette, hogy adott esetben saját maga is áttérhessen a torpedógyártásra. Egyelőre azonban megelégedett a torpedó behozatalával és a kezelésére való kiképzéssel. 1873-ban pedig a további tökéletesítés céljaira külön tanulmányi bizottságot szervezett. Ennek a bizottságnak élén hosszú ideig Tirpitz kapitány állott, aki a torpedó kifejlesztése terén kiemelkedő érdemeit szerzett. A mai torpedó hat—nyolc méter hosszú, átmérője 500—630 milliméter, súlya pedig 1200—1600 kilogramm között ingadozik. Az első torpedók természetesen még csak nagyon megbízhatatlanul dolgoztak. 1878-ban Tirpitz a megrendelt 94 torpedó közül 50-nek az átvételét kénytelen volt megtagadni, mivel állandóan elsüllyedtek. A próbák a heteken át tartó gondos előkészítés ellenére azzal a megállapítással végződtek, hogy valóságos fonyeremény, ha valamelyik torpedó célja elérése előtt nem enged meg magának előrenemlőtt kitérőket. A fiumei torpedók megbízhatatlansága miatt Tirpitz kivonta, hogy a német haditengerészet, melynek már volt saját torpedógyártó műhelye, a jövőben maga gyártja torpedóit.

A torpedógyártásra vállalkozó német cégnek először két próbatorpedót kellett készítenie, azonban az ezekkel végzett kísérletek sem mutattak jobb eredményt. A két próbatorpedót kiszámíthatatlan ugrások miatt a legénység „Max és Mória”-nak nevezte el. A továbbfejlesztés lehetőségeiben azonban már senki sem kételkedett és 1880—1881 nyarán a német haditengerészet már annyira jutott, hogy rendszeres gyártásra térhetett át. Azóta a torpedó természetesen óriási előhaladást tett a tökéletesedés útján és ma már a legpontosabban működő fegyverek egyike, melynek jelentőségéről majdnem minden hadijelentés tanubizonyosságot tesz. (MN)

— Portugál államférfiak tanácskozása. Lisszabomból jelenti a Rador: Carmona portugál köztársasági elnök hosszas megbeszélést folytatott Salazar portugál miniszterelnökkel. A portugál államférfiak tanácskozása valószínűleg az északafrikai eseményekkel volt kapcsolatban.

— Fegyőgyűlt a dán király. Kopenhágából jelenti a Rador: A dán király egészségi állapotáról hétfőn este újabb orvosi jelentést adtak ki. A jelentésből kitűnik, hogy a király egészsége hamarosan teljesen helyreáll és hétfőn már el tudta hagyni az ágyát.

— Hunedoara-Hunyad megye prefektusa ellenőrző körúton. A prefektus ellenőrzést tartott Petrosani-Petrozsényben, Lupeni-Lupényben és a Jiul völgyében, ahol különösen az inasothonokat vizsgálta meg és meggyőződött az inasok ellátásáról és neveléséről. A megyei prefektus megelégedését fejezte ki a tapasztaltak felett, különösen a lupeni-lupényi inasothon tünt ki ezen a éren, amely mintaképül szolgálhat.

— Willkie a kommunizmus védője. Stockholmból jelenti a Német Távirati Iroda: Wendell Willkie, mint az United Press amerikai hírügynökség közli az Egyesült Államok legfelső törvényeszeke előtt bizonyos Wilegsew Schneidermann nevű férfi állampolgársági ügyét védte. Schneidermann, aki Oroszországban született, nem vették fel az amerikai állampolgárok jegyzékébe, mert a kaliforniai kommunista párt főtitkára volt. Willkie a bíróság előtt azt állította, hogy mindenkinek joga van olyan eszmékben hinni, amilyent jónak talál. Hangsúlyozta, hogy az állampolgársági névjegyzékbe való felvételi kérvény elutasítását egyedül a parlament mondhatja ki.

— A vichyi spanyol nagykövet visszatért állomáshelyére. Párisból jelenti a Német Távirati Iroda: Lecquerica vichyi spanyol nagykövet, aki a spanyol fővárosban ténstést tett kormányának, kedden reggel Madridból elindult Vichybe.

Ne feledkezzünk meg az elsőtétítésről!

— Nem történt rendezés Portugáliában. Vichyből jelenti a Rador: A Vichyben levő portugál követ telefonbeszélgetést folytatott Salazar portugál miniszterelnökkel, akinek beszámolt a külföldön elterjedt hírekről, amelyek szerint Portugáliában rendezések történtek volna. Salazar miniszterelnök ezekre a híreket határozottan cáfolta és közölte, hogy Lisszabonban és egész Portugáliában rend és nyugalom van.

— Gyászír. Meghalt Weber Péterné, született Blaszmann Rozália életének 67. évében. Gyászolják leányai: özvegy Belanski Demko Gézáné (Pustini) és Katrein Antalné, veje Katrein Antal (Chicago). Temetése szerdán, e hó 11-én délután fél 3 órakor lesz a Timisoara-Temesvár erzsébetvárosi temető kápolnájából.

ARCA ÜDE, SZÉP, FIATAL, BÁRSONYOSA LESZ A DR. FÖLDES féle GENIUS arckrém használatától. Egy téglai éjtszakai, vagy napali arckrém 100 lei. GENIUS PUDER, GENIUS SZAPPAN 100 lei. Készíti Dr. Földes gyógyszerár, Arad.

— Kodály Zoltán ünneplése. Budapestről jelenti, hogy az Operaházban nagy ünneplésben részesítették Kodály Zoltánt hatvanadik születésnapja alkalmából. A kiváló zeneszerző és népzenekutatónak hatalmas babérkoszorút nyújtottak át, a közönség pedig lelkesen ünneplte.

— Halálozás. Sulyos csapás érte Mosontzky Henrik, Turda-Torda megyei Calarasi község katolikus plébánosát. Édesanyja, özvegy Mosontzky Henrikné született Bálint Teréz hosszas szenvedés után hetvenkilenc éves korában meghalt. A nemeslelkű, jószívű matróna temetése a község lakóinak nagy részvéte közepette ment végbe.

— Elfogott tolvajok. A ferdinandi-nándorhegyi csendőrség elfogta Szabó Istvánt, aki az állomáson veszteglő vonatokról levágta és ellopta a légféket szolgáló gumitömlőket. Elfogták Gava Dumitru is, akinek szintén találtak ilyen gumitömlőket. Gava Dumitru azt állítja, hogy a tömlőket egy ismeretlen férfitől vásárolta. Mindkettőt átadták a caransebesi karansebesi ügyészségnek.

Közeledik a tél...

„ETNA” a legköltelesebb hordozható petróleum-gáz fűtőtest

Vas-cserépkályhához és takaréktűzhelyhez egyaránt alkalmazható

90 százalék pénzmegtakarítás

Füst és szagmentes

Minden háztartásban nélkülözhetetlen

Működésben bemutatják a következő cégek:

„LA CARPATI”, Arad, Regele Ferdinand 13.

ELECTRICA, Arad, Eminescu 8.

FICA, Arad, Regina Maria körút 13.

Angolszász csatahajók tömeges pusztulása Észak-Afrika partjai előtt

Német harci repülők és tengeralattjárók eredményes támadása nagy amerikai csapatzállító gőzösök ellen

A német vezéri főhadiszállás tegnap kiadott harctéri jelentése szerint a Novorossijsk és Tuapse közötti hegységben a német csapatok helyi hadműveletekkel számos magaslatot elfoglaltak és visszaverték az ellenséges támadásokat. A Terek szakaszon a kedvezőtlen idő és rendkívüli terepnehézségek akadályozták a német és román csapatok támadásait, amelyek azonban további tért nyertek. A bolsevisták erős ellentámadásait mindenütt visszaverték. Mozdoktól északkeletre megsemmisítettek egy szovjet lovasezredet. A saját támadások sikeresek voltak és egy ellenséges erőcsoporthoz bekerítve megsemmisítettek. Sztingrádban rohamvállalkozások voltak. A Don fronton román csapatok ellenlökésekkel visszaverték az ellenséges támadásokat. Woronezstől északnyugatra rohamcsapatok megsemmisítettek számos ellenséges kiserődöt, legénységükkel együtt. A keleti front középső és északi szakaszán a német légiőerő folytatta az ellenséges utánpótlási vonalak ellen megkezdett támadásokat. Több vasuti állomást összeromboltak, számos vonatot és ellátó raktárt bombákkal eltaláltak. Német harci repülők éjszakai támadások során felgyújtották Poropez vasuti állomását.

Északafrikában a német és olasz csapatok tovább vonultak nyugat felé. Az ellenséges támadásait erős utóvédharcokban feltartóztatták. Német vadászrepülők öt brit repülőgépet lőttek le.

Harci repülőkötelek és tengeralattjárók a francia északafrikai partok előtt folytatták az amerikai és brit hadihajók ellen intézett támadásokat és újabb sikereket értek el. Harci repülők egy cirkáló felgyújtottak, egy másik cirkáló pedig bombatalálattal megrongálták. Ezenkívül nyolc nagy kereskedelmi hajót, köztük egy tizenkilencezer tonnás személyn szállító gőzöst és egy tízezer tonnás szállító hajót többször súlyosan eltaláltak. Tengeralattjárók elsüllyesztettek egy tizenháromezer tonnás csapatzállító hajót, két torpedóalálatlalt megrongáltak egy tizen-

nyolc ezer tonnás csapatzállító hajót és megsemmisítettek egy korvetet. Egy biztosított cirkalórój ellen intézett éjszakai támadásnál két hadihajót megtorpedóztak. Egyik felrobbant, a másik csatahajó elsüllyedését a nagy füstfelhő miatt nem tudták megfigyelni.

Brit bombázó repülőgépek az elmúlt éjszaka gyújtó és romboló bombákat dobtak Németország északi és északnyugati területén levő néhány helységekre. A polgári lakosság csekély veszteségeket szenvedett. Ennél a támadásnál és a megszállt nyugati terület partvidéke ellen megkísérelt nappali előretéréseknél az ellenséges husz repülőgépet veszített, köztük több négymotoros bombázót.

A német haditengerészet és véderő messzehordó ágyú bombázták Dower és Folkestonet, az ellenséges itegállásokat és a Csatornában levő hajócélpontokat.

ROMÁN ÉS NÉMET CSAPATOK ELŐRENYOMULÁSA

Berlinből jelenti a Rador: Terek körzetében német és román csapatok november kilencedikén a kedvezőtlen időjárás és a rendkívüli terepnehézségek ellenére folytatták előrenyomulásukat. A támadó csapatok heves harcokban visszautasították a szovjet csapatok páncélosokkal támogatott ellentámadásait.

ELLENSÉGES REPÜLŐK TOULON FELETT

Toulon, 11 jelenti a Rador: Az elmúlt éjszaka három amerikai repülőgép hatolt Toulon kikötője fölé. A légvédelmi tüzérség azonnal működni kezdett.

FINN TENGERALATTJÁRÓ ELSÜLLYESZTETT EGY SZOVJET BUVÁRNÁSZADOT

Stockholmból jelenti a Rador: A Nya Dagligt Allehanda tudósítójának értesülése szerint egy finn tengeralattjáró a Balti tengeren megtámadott egy szovjet buvárnászádot és elsüllyesztette.

— A fácánok vadászata. A megyei vadászati felügyelő a járási vadászati felügyelőjé javaslatára alapján döntött abban a kérdésben, hogy melyik vadász-társaságnak melyik határban mennyi fácánkakast szabad lőnie. A vadász-társasági tagok kötelesek bejelenteni társaságuk vezetőjénél, hogy mikor és hol lőttek fácánkakast. Erről a társaságok havonként részletes kimutatást állítanak össze és küldenek a megyei vadászati felügyelőnek. A vadászok tehát a szükséges tudnivalók megszerzése céljából jelentkezzenek társaságuk hivatalos helyiségében, azaz a vezetőségénél.

Aradi tekesport

A Metal vasárnapi egyéni és hatos csapatversenye jól sikerült. Eredmények a következők: Egyéni: 1. Galli (Metal) 26 fa, 2. Párducz II (Metal) 22 fa, 3. Leptich (Fortuna) 22 fa, 4. Negreanu (Crişana CFR) 18 fa, 5. Russu (Fortuna) 18 fa, 6. Barca (Guttenberg) 18 fa. Hölgyek versenye: 1. Braşovah Rozália (Metal) 16 fa, 2. Párducz Erzsébet (Metal) 14 fa, 3. Leucenine (Crişana CFR) 13 fa. Hatos csapatverseny: 1. Crişana CFR 110 fa, 2. Transilvania 110 fa, 3. Infratirea 101 fa.

Az aradi kerületi tekeszövetség csütörtökön este 7 órakor fontos ügyben ülést tart. Kérik a vezetőségi tagokat, hogy az értekezleten pontosan jelenjenek meg.

Ügyeletes gyógyszerterárok

Szerdán, november 11-én Aradon a következő gyógyszerterárok tartanak szolgálatot: Janka (a betegsegélyzővel szemben) és Butta (volt Weisz, Avram Iancu-tér.)

Szerdán, november 11-én Timisoara-Temesvárott a következők az ügyeletes gyógyszerterárok: Belváros: Götz (Bratianu-tér), Gyárváros: Maszalisz (Badea Cartan-tér), Erzsébetváros: Sárqa (Porumbescu-utca), Józsefváros: Ursu (General Dragalina-tér), Mehalában a Corvin, Fratellan-Ujkis d'án a Panajoth és Freidorfon-Szabadfalun az Eremici gyógyszerterár.

Mozi

Az aradi mozi műsora: Giulano de Medici.

Mit ír az olasz sajtó

IL POPOLO D'ITALIA. Az észak- és nyugatafrikai angol-amerikai támadással kapcsolatosan Vito Mussolini lapja kiemeli Pétain tábornagy kemény és igaz hazafihoz méltó magatartását s behatóan ismerteti azokat az intézkedéseket, melyeket a vichy kormány az afrikai francia gyarmatok védelme érdekében foganatosított. Az afrikai francia gyarmati területek ellen kezdett angolszász kaloz-hadjárát általános háború viszonylatban azt jelenti, hogy a Földközi-tenger kezd a bonyodalmak központjává válni, — írja az olasz lap. Itt kell tehát kifejezni a legnagyobb erőfeszítéseket. A továbbiakban a lap utal Olaszország döntő szerepére a földköztiengeri kérdésben s hangsúlyozza, hogy az angolszászok hiu ábrándokat táplálnak, ha azt hiszik, hogy az északafrikai akcióval változást idézhetnek elő a földköztiengeri hadihelyzetben s az általános hatalmi erőviszonyokban. — A fasiszta forradalom huszadik évfordulója alkalmából a Popolo d'Italia a fasiszta kormányzat közművelődési és népjóléti politikáját méltatta s a többi között érdekes adatokat közölt a politika eredményeinek szemléltetésére. Az eltelt husz év alatt Olaszországban 33.634 millió lírát fordítottak közmunkákra. Ebbe az összegbe nem számították bele a pontini mocsarak lecsapolásának költségeit. A fasiszta állam 106.335 munkálakást építtetett 3.126 millió líra költséggel, 2.217 új elemi iskolát, 50 középiskolát, 38 szakiskolát és 103 overmekotthont, 940 millió líra költséggel. Állami énitkezésekre 1.937 millió lírát fordítottak, a különböző szerencsétlenségek sújtotta területek újjáépítésére pedig 2.060 millió lírát.

CORRIERE DELLA SERA. Az új olasz-bolgár kereskedelmi megállapodás értelmében a két ország közötti kereskedelmi forgalmat a jövő esztendőben lényegesen kiterjesztik. Olaszország az elmúlt évben mintegy nyolcszáz millió líra összegű értékben bonyolított le kereskedelmi ügyleteket Bulgáriával. Az árucserforgalom megkönnyítése érdekében az Albánian keresztül vezető utat nagy teherbírásu országúttá építik ki, amely majd összeköti Olaszországot Bulgária legfontosabb gazdasági központjaival. Ennek az utnak az építését Mussolini indítványozta és reméli, hogy ennek segítségével sikerül Olaszország kereskedelmi forgalmát a többi délkelet-európai állammal is lényegesen fellendíteni.

PRO FAMIGLIA. A milánói Pro famiglia cikket közzé a „Románia és az európai szent háború” címmel. A nepszerit olasz képes sajtó folyóirat tömören vázolja azokat az okokat, melyek Romániát a Szovjet ellen való hadbalépésre késztették, a tengelyhatalmak oldalán, majd nyomatékosan hangsúlyozza, hogy Románia nem követ imperiaalista célokat ebben a háborúban, Románia mindenekelőtt keresztényi küldetést teljesít, — állapítja meg a Pro Famiglia. — Ezt a küldetést teljes mértékben átérzik és vallják a románok, akik már Stefan cel Mare idejében őrt álltak a kereszténység keleti bástyáján s ezért érdemeit ki a nagy moldovai fejedelem IV. Sixtus pápa elismerését s a „Krisztus atlatája” jelzőt. A cikk keretében három szép fényképfelvételt is közöl a lap. A képek a felszabadított területek lakosságát ábrázolják, amint nagy örömmel fogadják a görögkeleti lelkészeket s a megváltó keresztet.

IL GIORNALE D'ITALIA. Athéni jelentés alapján a giornale d'Italia ismerteti Tszolakoviu tábornok, görög miniszterelnök nyilatkozatát, mely szerint a tengelyhatalmak kormányainak két megbízottja, D'Agostino olasz meghatalmazott miniszter és Neubacher német miniszter Görögország gazdasági és pénzügyi kérdéseinek tanulmányozása céljából Athénben tartózkodik. A tengelyhatalmak megbízottjai a görög kormányval együttműködve a lakosság életszínvonalának emelésén fáradoznak. A görög kormány a legnagyobb lojalitással és szívéllyességgel támogatja D'Agostino és Neubacher munkáját a nemzeti gazdaság és a görögországi általános helyzet javítása érdekében. — Az olasz családvédelem helyzetére jellemző a Giornale d'Italiában közölt alábbi kis összehasonlítás: 1922-ben ezer olasz gyermekre esett 126 haláleset, 1940-ben ez a szám 97-re csökkent s azóta is apad. — Száz újszülöttre 1922-ben 4-5 halva született csecsemő jutott, 1942-ben ez a szám már csak 3 volt. Ugyancsak 1922-ben Olaszországban 300 anya-és csecsemővédő egyesület volt, a fasiszta huszadik évfordulóján pedig már nem kevesebb, mint 11.000 ilyen intézet működött! (—r)

Fehér szarvasok Európában

A cseh-morva védőerdős területen Reichenberg közelében van az a kis erdő, ahol a fehér szarvasok láthatók. Nem élnek senkitől e különben félnék állatok, mert különösképpen óvják őket és nem szabad rájuk vadászni. A fehér szarvasok ős-szüleit még Mária Terézia uralkodása alatt hozta magával Thun gróf, udvari fővadászmeister Indiából, két himet és két gímet. Azonban a két gim csakhamar elpusztult, így a megmaradt himek utódai csak részben lettek fehérek, a többiek barnák vagy foltosak voltak. A tiszta fehér szarvasokat elkülönítették és így most már fehérek lettek a további utódok, amelyeket minden érdeklődő és állatbarát nagy érdeklődéssel tekint meg, ha Reichenberg vidékén jár.

— Gyógynövények beszületése. Solomon Victor tanár, a gyógynövények értékesítését végző Hunedoara-Hunyad megyei hivatal főnöke felhívást intézett az iskolákhoz és kéri, hogy szolgáltassák be az iskolák tanulói által gyűjtött gyógynövényeket a községházakon, jegyzőségeken, vagy szolgabírói hivataloknál. A megyei prefektus a gyógynövények továbbítására már kiadta a rendeletet. Csak jól szárított, ép és jól csomagolt gyógynövényeket fogadnak el.

— Halálos szerencsétlenség. Jacob Petre nyugalmazott hugoji-lugosi tanító el akarta adni a tulajdonát képező traktort. Jelenkezett is két vevő, akiknek működésben akarta bemutatni a két traktort. Közben az egyik alkatrész levált és hatalmas erővel a tanító negyvenhárom éves feleségének fejéhez repült. A szerencsétlen asszony olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy két nap múlva meghalt.

Ne hallgassunk a fecsegőkre és rémhírek terjesztőire!

— Adományok a fratellai-ujkisdolai gyermekotthonnak: Hollerbach Károly 500, Karl Józsefné 200, Stauber Eliz 1000, Hergát Ida 300, Jamblich Lászlóné 200, O. E. 200, Thury Andrásné 100, Medgyessy Ferenc 500, L. J. 1000, Kiss I. 100, Fekete Imre 100, Fuchs János 100, Teleyk Endre 200, Soós Pál 500, többektől 300, Bánffy Mihály utján: Imre István 300, Báthory Ferenc 300, Kertész István 50, Moler Péter 100, Bereczky Dezső 100, dr. O. B. utján: Buda Endre 500, O. Zsuzsika 100, Jakabos Tivadar 100 lei. — Walaskievicz Rezső koszorúmegváltás címén a dr. Kakuk gyermekotthon számára 500 lejt adományozott. — Földin Gyula lapunk kiadóhivatalában a sannicolaulmarei-nagyszentmiklósi vak asszony számára 500 lejt, a dr. Kakuk gyermekotthonnak ugyan csak 500 lejt adományozott. — Oláh Juliana lapunk kiadóhivatalában Balogh Sándornénak és a Jámborcsaládának egyenkint 200 lejt adományozott. — H. J. Szent Antal nevében lapunk kiadóhivatalában a dr. Kakuk gyermekotthon számára 1000 lejt adományozott. — A Magyar Házban leadott adományok a következők: Táborosy (Timișoara-Temesvár) az árvák részére 2000 lej, F. A. Timișoara-Temesvár) az árvák részére 5000 lej és L. Gy. a szegény gyermekek számára 1000 lej. — Prochaska Ede halála alkalmából koszorúmegváltás címén Kayser Lajos prelátus 600 lejt adományozott a vakok egyesületének. — A sannicolaulmarei-nagyszentmiklósi vak asszonynak D. A. és K. E. egyenkint 100—100 lejt adományoztak. — Adományok Aradon: A vak asszonynak a Déli Hírlap aradi szerkesztősége utján az alábbi adományoztak: D. A. 100, K. E. 100 lejt. Hajas Illés és neje az özevgy Topp Antalné és Tóth János ravatalára szánt koszorú megváltása fejében 600 lejt adományozott az aradi római katolikus elemi fiúiskola szegény tanulói részére.

— Súlyos vasúti szerencsétlenség. Budapestről jelentik, hogy éjszaka Csáktornya és Kisszabadka között egy tehervonat pályamérnylet következtében k. siklott. A mozdony, a vonatvezető kocsija és kilenc áruval megrakott vasúti kocsia a vasúti töltés mellé zuhant. Hat vasúti kocsi összetört. A mozdonyvezető meghalt, a fűtő, a vonatvezető és a fékező súlyosan megsebesült. A pályatest hatvan méter hosszúságban megrongálódott. A nyomozás során kiderült, hogy ismeretlen tettesek éjszaka a sínok összekötő csavarjait és hevederét eltávolították, a síneket pedig felfeszítették. A tettesek kézrekerítésére tovább folyik a nyomozás.

— Lopott szijakat kínált megvételre. Lugoj-Lugoson elfogták Trutescu Aurel fiatalembert, aki két hajtószíjat kínált az utcai járőrelőknek megvételre. A nyomozás során kiderült, hogy a szijakat a Severin-Szőrény megyei Bihniği község malmából lopta el és a hajtószíjak hiányában a malom kénytelen volt a munkát megszüntetni. A szijakat visszaadták a malmolnának, a fiatalembert pedig az ügyészségre kísérték.

KÖZGAZDASÁG

Változások a török kőolajpiacon

Törökországban a kőolajbevitt és a szétosztást eddig az állami petróleumhivatal intézte. Ujabb azonban a török kereskedelmi miniszter megállapodást kötött a Sokony Vacuum Oil Company-val, amely vállalta a török petróleumiaci megszervezését. A megállapodás arra jogosítja és kötelezi a céget, hogy ellássa Törökországot kőolajjal a szerződés aláírása után. Ezért az állami petróleumhivatal feloszlott. Összes raktárait átadta az amerikai társaságnak, csupán Amerikában maradt irodája.

Törökországban a kőolajat nemcsak ipari célra használják, hanem világításra is. A világítási szükséglet mértéke kitünik abból, hogy a 18 milliónyi lakosság háromnegyed része vidéken lakván, petróleummal világít.

Összel, amikor a parasztság termését a piacra viszi s a bányá-, vasúti és gyári idénymunkások munkahelyükről hazamennek a falvakba, a parasztsók a termés árán, a munkások pedig megtakarított keresetükön elsősorban ruhaneműt, cukrot és petróleumot vásárolnak.

Átlag 40—45.000 tonna kőolajat kellett 1937. óta importálni. Körülbelül ennyi tehát az ország fogyasztása. Ugyanis Törökország saját kőolajtermelése oly csekély, hogy említeni is alig érdemes. Ebből nem következik az, hogy az országban nincsenek kőolajforrások. Az oroszok az elmúlt világháború alatt

Kelet-Anatóliában alapos kutatásokat végeztek. Azt remélték, hogy az antant győzelme után ezekre a vidékekre, mint a kaukázusi kőolajterületek folytatására, igényt jelenthetnek be. A furásokhoz szükséges anyagokat elő is készítették.

Ez a használatlan olaj Pulknál (Sivas és Erzurum között) a háború után más nemzetek figyelmét is felkeltette. Eleinte amerikai, később angol tőke jelentkezett. Megbizottjaik megkísérelték, hogy a törököktől koncessziókat kapjanak, de nem érték el céljukat. Így ezek a külföldi vállalkozók terveiből kimaradtak. Később a török kormány maga próbálkozott, hogy felderítse az olajmezők kapacitását, de mert a kormány figyelve elsősorban az állam iparsítására irányult, ezen a téren nem érték célhoz. Egész jelentékeltlen mennyiségeket kaptak egyes motorosonakok ellátására, de nemzetgazdasági szempontból az egész török petróleumszükségletet a külföld fedezi.

Hogy a török kőolajbevitt ma mekkora, nem lehet tudni, mert 1941. májusa óta nem közölnek számokat. De hogy a bevitt nagyon visszafejlődött, az látható abból, hogy az igen elterjedt petróleumfűzők számára nem adtak petróleumot és a török kőolajhivatal csak a világítási igényeket szolgálta ki. Valószínű, hogy azért adták át a kőolaj szétosztását az amerikai társaságnak, mert az remélték, hogy az Egyesült Államok most már jobban gondoskodik a török kőolajellátásról.

Vállalatok technikai lapjának megszüntetése

A pénzügyminisztérium 452.559. számú körrendeletében tudatta a pénzügyigazgatóságokkal, hogy a termelő cégek mentesülnek az ugynevezett fisa technica benyújtása alól azzal a feltétellel, hogy a forgalmi adókönyvet, valamint a többi könyvet rendszeresen vezessék és az ellenőrző közegek rendelkezésére bocsássák. A forgalmi adó fizetésére kötelezett vállalatok egyedül a forgalmi adókönyvet kötelesek vezetni.

Azok a vállalatok, amelyeknek lerakatok vagy kiárusítási helyük is van, a fenti könyvön kívül raktárkönyv vezetésére is kötelesek. A többi könyv vezetése nem kötelező, mint ahogyan nem kötelező ezeknek a könyveknek hitelesítése sem.

Japán pénzügypolitikai sikerei a Fülöp-szigeteken

Annak a politikának, melyet a japánok a Fülöp-szigetek gazdasági életének tervszerű újjászervezésében követnek, érdekes példája a szigorú következetességgel, lépésről-lépésre végrehajtott pénzügyi politika. Az új kormány a rendkívüli gazdasági helyzetre való tekintettel, a Fülöp-szigetek elfoglalása után a pénzügyi élet meg egyenlőtlen szakaszra osztotta fel. Az első szakasz 1942 január 23-tól április végéig terjed és 7.880 millió peso kiadással szemben csak 1.896 millió peso bevételt tudott felmutatni, úgy hogy a katonai kormányzatnak nem kevesebb, mint 5.912 millió hiányt kellett kölcsön utján fedeznie. A május és június hónapokra terjedő második szakaszban a hatóságok 3.864 millió peso bevételt és 3.810 millió peso kiadást irányoztak elő, azonban az adórendszer szerencsés megoldásának jeleként 1.967 millió bevételi többletet érték el. A kedvező fejlődés bátorítására júliustól szeptemberig már 6.982 millió kiadást irányoztak elő az újjáépítés céljaira, de a kiadások nagysága ellenére újból bevételi többletet lehet számítani. A bevételek állandó emelkedésére való tekintettel, a kormány októbertől kezdve havi 3 milliós kiadást tervez. A bevételeknek és kiadásoknak a normális helyzethez való állandó közeledése áprilistól kezdve előreláthatólag ismét lehetővé teszi majd az egy éves költségvetéshez való visszatérést.

Új tagok a brasovi-brassói kereskedelmi kamara ideiglenes bizottságában. A hivatalos lap november 5.-i 259. száma közli a nemzetgazdasági minisztérium rendeletét, amellyel Popa Moise elhalálozott és Hintz Hans lemondott tag helyébe Mosoiu Ioant és Teutsch Hermant nevezték ki a brasovi-brassói kereskedelmi és iparkamara ideiglenes bizottságába.

Rendkívüli hitel a pénzügy- és belügyminisztérium részére. A hivatalos lap november 7.-i 261. száma rendeletétörvényt közöl, amely a pénzügyminisztérium részére 625.257.723 lejes, a belügyminisztérium részére 4.000.000 lejes rendkívüli hitel nyitását engedélyezte.

A tantestület tagjai mint árelenőrök. Fintescu Ion nemzetgazdasági miniszter a tantestület több tagját megbízta az áruzsora és gazdasági szabotázs leküzdéséről szóló intézkedéseknek Bucuresztiben való ellenőrzésével.

Gyenge az érdeklődés a külföldi bork iránt. A Külföldi-völgyében az idej bortermés mennyiségiileg gyenge, de minőségileg kitünő. A must ára még nem alakult ki. A kereslet eddig igen csekély a bork iránt.

A lugoji-lugosi kereskedelmi kamara egymillió lejes kölcsönt vesz fel. Bucuresztiből jelentik: A hivatalos lap november 7.-i száma minisztertanácsi naplót közöl, amely megengedi a lugoji-lugosi kereskedelmi és iparkamarának, hogy bármelyik magánjellegű pénzintézetnél 1.000.000 lejes kölcsönt vegyen fel. A kölcsönt a vásárolt három ingatlan vételárára fordítják.

Határidő napló

NOVEMBER 14:

Kiviteli cégek havi tájékoztató lapjának (Bulletin informativ) beküldése a nemzetgazdasági minisztérium kivitel-szervezési osztályához (Ministerul Economiei Nationale Directiunea Organizarii și Incurajarii Exportului).

NOVEMBER 15:

A harmadik évnegyedre esedékes adó összegét eddig a napig lehet 5 százalékos kedvezménnyel kiegyenlíteni.

Cipőgyárak, üzletek és műhelyek eddig a napig kötelesek eljuttatni jelentésüket az előző közheti készletről a nemzetgazdasági minisztérium termelési osztályához.

Benzinjegy életbelépeése.

Bányai ipari vállalatok, amelyek az 1942—43. évben nem szerepeltek az ipari mozgósítási tervben, de az 1943—44. évben szerepelni kívánnak, eddig a napig adják be erre irányuló kérvényüket az illetékes ipar- és bányaiügyi felügyelőséghez.

NOVEMBER 16:

Ipari vállalatok, üzemek, nyomdák stb., amelyek fűtésre vagy motor hajtására használnak benzint, továbbá azok az ipari vállalatok, amelyek a gyártási eljárásnál használnak benzint, bejelentést tartoznak tenni a hadfelszerelési és hadianyagtermelési minisztérium hadianyagtermelést ellenőrző igazgatóság forgalmi osztályán.

SPORTSEMÉNYEK

Resitai-resicai ökölvívó szerezte meg az összes súlycsoportok bajnoki címét

Az összes súlycsoportok bajnoki címéért Bucurestiben nagyszabású ökölvívóversenyt rendeztek. Hivatásos versenyzőkön kívül amatőr ökölvívók is szerepeltek. Az első amatőr-verseny Jelesneac Constantin (Galati) és Iorgu Nicolae (Bucuresti) között folyt le. Jelesneac már az első menetben kiütéssel győzött. Az Enciu Gheorghe (Bucuresti) és Petre Mihail (Galati) között lefolyt mérkőzés döntetlenül végződött, éppen úgy a Florea Gheorghe és Dumitrescu Costel hivatásos ökölvívók mérkőzése is. Jelesneac Grigore hivatásos versenyző pontozással győzte le Stoian Vasilet. Vereséget szenvedett Fiat Petre is, aki Osca Antonnal mérkőzött. Fiat Petre a tizen-

menetes küzdelemben bátran harcolt, de szívósabb ellenfele pontozással győzött. A Románia bajnoka címért Petrescu Ilie és Pop Petre küzdöttek. Az ökölvívók a tizenkét menetre meghatározott küzdelemben gyenge teljesítményt nyújtottak. A hiedelem ellenében a resitai-resicai Pop Petre támadott többet és pontelőnyre tett szert. A negyedik, ötödik és hatodik menetben Petrescu Ilie behozta ellenfelét, de a hetedik menettől kezdve ismét Pop Petre kerekedett felül és végül is pontozással győzött. Ezzel az összes súlycsoportok bajnoki címét a resitai-resicai versenyző szerezte meg.

Apróhirdetések

HIRDETŐINK FIGYELMÉBE! Vidékről beküldött apró hirdetések csak a hirdetés díj előzetes beküldése mellett közlünk. A hirdetésen kérjük a pontozást, lakcímet, valamint a hirdető személyazonosságát igazolványának számát is feltüntetni. Helybéli hirdetések telefonon nem veszünk fel!

DIJSZABÁS. Hirdetések díja 15 szögig 45 lei, minden további szó 5 lei. Vasárnapi számban 15 szögig 70 lei, minden további szó 5 lei. Alláskeresőknek 10 szögig 15 lei, minden további szó 2 lei. Jelleg és cím a kiadóban jelzésű hirdetéseknel 15 lei pótdíj fizetendő. Üzleti hirdetések csak keretes hirdetésként vehetők fel. — Apróhirdetéseket reggel 8—1-ig, délután 3—4-ig veszünk fel a timisoarai-temesvári kiadóhivatalban.

Alkalmazás

GYAKORLATTAL bíró kiszolgálót felvezet „Bonb. Arlath”, Timisoara-Temesvár, IV., Bratianu-utca 15. szám. (430)

GYERMEKKISASSZONYT, aki a német nyelvet is bírja, azonnalra keresek. Cim: Timisoara-Temesvár III., Str. Aurelianus 4. (Városi kertészeti igazgatóság épületével szemben.) (294)

BEJÁRÓNŐNEK mennék, vagy nap-számba is takarítani, mosni, vasalni. Varga, Timisoara-Temesvár, III., Doja-utca 26, ajtó 4. (451)

MINDENEST keresek könyvvel azonnali belépésre. Timisoara-Temesvár, III., Corbului-utca 5. szám. (496)

Jól fényező asztalossegédet, vagy fényező-űt állandó munkára felvezek. Ungor butorizet, Timisoara-Temesvár, IV., Bratianu utca 33. (491)

Mindenest keresek, aki jól tud főzni, azonnali belépésre. Cim: Jancsu szabóüzletben. Timisoara-Temesvár, I., Primarla épületben. (327)

Jólfőző mindenest november 15-re felvezek. Timisoara-Temesvár, III., Doja utca 19 I. em. ajtó 4. (520)

55 éves, jó kerekas, gazdaságba elhelyezkedne, ha elegendő munka nincs, bizalmi szolgálatra is megfelelő. Cim a timisoarai-temesvári kiadóban. (3907)

Ondólkönlő, jó fizetéssel, felvezek. Vuin Vladimir, Timisoara-Temesvár II., Maresal Joffre-utca 8. szám. (5641)

TAKARITÓNÓT keres reggeli órákra izraelita család. kétszobás lakáshoz. Timisoara-Temesvár II., Stefan cel Mare-utca 16. szám, ajtó 8. (557)

Gyárvarosban keresek bejárónői helyet. Timisoara-Temesvár II., Dacilor-utca 5., ház mesternél. (535)

Bejáró takarítónőt keresek szombat délutánra kosztál, ugyanott mosó-vasalónőt. Timisoara-Temesvár III., Mitropontu Varlaam 24., Tóth. (539)

Bejáró szakácsnőt, megbízható, 15-re keresek, szobaleány van. Dr. Corcan, Timisoara-Temesvár I., Toma-utca 2., I. em. (529)

Főzítudó bejáró szakácsnőt keresek, Sebestyén, Timisoara-Temesvár I., Mercy-utca 2. (530)

Könyvkötőnőt felvezünk a Rapid-nyomdában. Timisoara-Temesvár I., Gen. Praporgescu-utca 2., (Kossak fényképész házában). (531)

50 éves jólfőző mindenest bejárónőt 15-re keresek. Cim a timisoarai-temesvári kiadóban. (533)

Ötven éves mindenest, bejárónőt felvezek László, Timisoara-Temesvár II., Rusu Sirianu utca 9, (Brancoveanu-sarok). (578)

KISASSZONYT orvosi rendelőbe nem árja orvoshoz felvezek egész napra, aki a háztartási munkákat is vállalja. Timisoara-Temesvár, I., Dr. N. Paulescu-utca 2. sz. II. em., ajtó 8. (Linoleum ház). (589)

szakácsnét felvezek Lohinsky vendéglő. Timisoara-Temesvár, II., A. Pan-utca 2. (565)

KERESZTÉNY házba keresünk tiszta megbízható bejárónőt a délelőtti órákra. Megbeszélni lehet 1 és 2 óra között. Timisoara-Temesvár, III., Cip. Porumbescu-utca 115. (566)

RETUSÓRT felvezek Csatáry fényképész, Timisoara-Temesvár, III., Mühle Vilmos-utca 12. (573)

FELVEZÜNK fiukat boy szolgálatra, Agentura Balcan, Timisoara-Temesvár, I., Ungureanu-utca. (514)

Kézleányokat azonnal felvezek Braun szalon, Timisoara-Temesvár, III., Remus utca 10 szám. (606)

Két festő és mázoló segéd jó fizetett munkát talál. Sklenarik, Timisoara-Temesvár, III., Romulus utca 37 szám. (579)

Keresek azonnali felvételre egyedülálló asszonyt, reggel 7-től este 6-ig. Közlebbit: Holy József kifizetőben, Timisoara-Temesvár, III., Treboniu Laurean utca 7 szám. (600)

Könyvelésben jártas tisztviselőnőt keres Dr. Nicorescu, Timisoara-Temesvár, I., Marasesti utca 7 szám. (587)

Asztalos vagy esztergályos-segédet keresek. Dr. Nicorescu, Timisoara-Temesvár, I., Marasesti utca 7 szám. (588)

Mindenest 50 éven felülit azonnalra felvezek. Farkas, Timisoara-Temesvár, IV., Bonna utca 7 szám. (596)

Allást keres

JOBB ISRAELITA NŐ félnapra gyermek mellé menne. Ugyanott kimondottan jókarban levő gyermekcipőt (bakancsot) 26—27-es számú keresek. Timisoara-Temesvár II., Dacilor-utca 25. szám, Herschnél. (559)

Jólfőző mindenest állást keres egészbe, vagy hetenként háromszor Timisoara-Temesvár II., 3 August 19 szám, ház mesternél. (605)

3 NYELVET beszélő zsidó urileány délutánra, esetleg egész napra gyermekek mellé ajánlkozok. Ajánlatok: „Sürgős” jellegre a timisoarai-temesvári kiadóhivatal továbbít. (586)

Bejárónőnek ajánlkozok 30 éves nő, több évi gyakorlattal, délutánig, esetleg egész napra. Timisoara-Temesvár, IV., Vacarescu utca 19 szám, ajtó 19. (507)

Komoly jólfőző zsidónő állást keres egyedülálló személyhez. Ajánlatokat „Perfekt” jellegre a timisoarai-temesvári kiadóba kér. (601)

Adás-vétel

STELZHAMMER bécsi gyártmányú szép rövid zongora eladó. Timisoara-Temesvár, II., Dacilor-utca 1, földszint 8. (330)

EGY szövetségdívány ágynemű ládával, kifogástalan állapotban eladó. Timisoara-Temesvár, II., I. Klein-utca 28. (5270)

Egy teljes hálószoba matracokkal együtt 130.000 lejért eladó. Timisoara-Temesvár, II., E. Teodoriu utca 23 szám, ajtó 3. (486)

VESEK kombinált szobabutorit, csakis direkt eladótól. Cim a timisoarai-temesvári kiadóban. (355)

EGY jó helyen fekvő háztelek sürgősen eladó. Kétszobás lakás ugyanott kiadó. Timisoara-Temesvár, III., Memorandului-utca 82. (493)

Egy keleti Gobelín kép gyönyörű rámaival 80x100 eladó. Timisoara-Temesvár, IV., Tudor Vladimirescu sor 21, ajtó 10. (512)

Vasárnap délelőli ifjúsági mezeli futás rendeznek Timisoara-Temesváron

Az atlétikai-liga hivatalos közleményt adott ki, amelyben vasárnapra tehetségkutató ifjúsági mezeli futást ír ki 2000 m-es távon.

A versenyen igazolatlan futók is résztvehetnek, tehát a versenyen minden ifjúsági korosztályba tartozó futó indulhat. A verseny egyéni és csapatverseny lesz. Résztvehetnek atlétikai, labdarugó egyesületek, iskolák, szabadidős szervezeti együttesek, stb.

Az első tíz befutó a liga emléklapját kapja, míg az első öt éremdíjazásban is részesül.

A nevezések a liga címére (Str. A. Popovici 15) küldendők.

Mica—Gloria 4:4 (3:1). Az aradi Gloria vasárnap Bradon-Bradon játszott barátságos mérkőzést. Bíró. David dr. Az aradi együttes új összeállításában jól szerepelt, góllövői: Mercea II, Slavei II, Kozmicza és Voda.

Használt jókarban lévő demijonokat vesz „Primis” cég, Timisoara-Temesvár, IV., Asanesti tér 2 szám. Ugyanott pincemunkásrő is felvezünk. (517)

ANTIK szekrényt, sublódót, asztalt és székeket keresek megvételre sürgősen. Timisoara-Temesvár, III., Carol-kört 7. II. em. 9. (505)

Kifogástalan állapotban levő bekecs nyírtó báránnyelével, sürgősen eladó. Demkő János, Timisoara-Temesvár, III., Ulpia Traian utca 18 szám. (515)

10—15 MÉTER hosszú gummicsovét jó állapotban, kertj használatra keresek. Alster, Timisoara-Temesvár, I., Regina Maria-kört 10. (417)

JÓL KARBANTARTOTT igáslovak, takarmány szállító szekerek stb. elhalálózás miatt eladók. Özv. Szóts Józsefné, Deva. (3896)

FÖLDIEPER-PALANTAK erős és óriás fajta kapható 100 darabonként 200 lejért Reichelt virágüzletben. Timisoara-Temesvár, IV., Dragalina-tér 9. (379)

Megvételre keresek egy kombinált szekrényt és egy heverőt. Cim Timisoara-Temesvár telefon 16—00 szám alatt adandó le. (6000)

PRIZMÁS látszóvet keresek megvételre. Weitzen optikus, Timisoara-Temesvár, IV., Carol-kört 12. (356)

4 darab valódi Yorkshire apaállatnak való kam, hét hónapos, eladó. Rauti, jud. Timis-Torontal, Németh Péter, 86. szám. (536)

Eladó könyvszekrény, irodaasztal, ottomán, szőnyeg, Chelici, Timisoara-Temesvár IV., Cameliei-utca 31. szám. Megtekinthető 1—3 óra között. (528)

Jókarban lévő 3+1 rádió eladó. Timisoara-Temesvár III., Odobescu-utca 43. szám. (542)

Fekete, pácolt tölgyebédlő, Lengyelbutor, lámpák, konyha 3000 lejért eladó. Megtekinthető 10—1-ig. Asbóth, Timisoara-Temesvár III., Nistrul-utca 24. szám. (508)

Kétszemélyes rekamiert, kifogástalan állapotban levőt, megvételre keresek. Timisoara-Temesvár, Tudor Vladimirescu-sor 9. szám, ajtó 9. (554)

Amerikai rollós íróasztal, zománcozott fürdőkád, konyhabutor eladó. Timisoara-Temesvár IV., Fröbl-utca 36., II. 25. (3905)

O-NEMET háló, jókarban levő, eladó. Megtekinthető délután 4—6-ig, Timisoara-Temesvár III., Porumbescu-utca 76. szám. (561)

REZERVOAR, káddal együtt, választfal, bronzlámpák és különféle tárgyak eladók. Timisoara-Temesvár III., Eroilor dela Tisa-utca 33. szám. (562)

Mély fájdalommal jelentjük szeretett nagynénénk

Spitzer Mária

volt bőrkereskedő

elhunyta. Felelhetetlen halottunk temetése e hó 11 én, szerdán délután 3 órakor lesz a timisoarai-temesvári zsidótemető halottasházából.

A Deutsch Lebovic és Luszig családok

Apróhirdetések

Alkalmazás

KERESEK takarítónőt, vagy mindenest szakácsnőt. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu 8. (4341)

Tanulóleányokat jó fizetéssel felvesz „Cyk-lamen” művirág üzem, Braşov-Brassó, Sft. Ioan utca 8 szám. (2899)

Szővőnőket gyapot és selyemszővődében, valamint szövőmestert sürgősen keres Gloria S. A. R.-Braşov-Brassó, Lunga utca 82. (3900)

GYAKORLOTT seprőkötőt keresek azonnalra. Ajánlatokat fizetési igényekkel Petra Horpos, Braşov-Brassó, Sft. Petru-utca 9 címre kérek. (4363)

Bejárónőt, mindenest, 50 éven felülit keresek azonnali, vagy nov. 15.-ki belépésre. Arad, Carol körút 27. ap. 3. (4352)

Házvezetőnőt keresek, ki önállóan főz és cseléddel az összes házimunkát elvégzi. Közvetít: Foto Bach, Alba-Iulia-Gyulafehérvár. (3908)

Bejárónőt keresünk. Arad, Mocioni utca 18, ajtó 1. (4451)

Megbízható 50 éven felüli mindenest főzőnő kéttagú családnak felvétetik, Arad, Popa Gheorghe utca 1/a. (4359)

Keresek nem árja takarítónőt, vagy mindenest szakácsnőt. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8. (4341)

Mosónőt felvesszünk a Városi Étteremben (volt Kánya), Arad. (4443)

Bejáró, ügyes mindenest éves bizonyítványral, félnapra, szakácsnő meléi ellátással azonnalra felvesz Korányi blüffé, Arad, Eminescu utca 10 (4447)

Főzőnő keresztyén mindenest keresek egy személy mellé. Cim Zwack Likörgyár, Mincea Stanescu utca 1. (4446)

Kifutóleányt azonnal felvesszünk. Schön Anna, Kalapszalón, Arad, Goldis utca 1. (4424)

Jó házból való kifutóleányt felvesszek. Arad, Eminescu utca 13, Szgál. (4310)

Kézileányt felvesszek varrodába. Cim Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu utca 8. (4427)

Varrógép javítást szakszerden vállal Garner mechanikus, Arad, Bratianu utca 21. (4431)

Küti és stoppoló leányt felvesszünk, Arad, Winkler, Moise Nicoara utca 1. (4435)

Jóifőző mindenest, rendes, megbízható, 2 tagú keresztyén családnak felvesszünk. Appey, Arad, I. C. Dica utca 1. (4437)

Házmesternő fél napi elfoglaltsággal lakást és fizetést kap. Arad, Saguna ut 26 szám. (4438)

Allást keres

Ügyes varrónő házhoz ajánlkozok. Cimeket Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu utca 8. (4434)

Fiatall zsidó urleány foglalkozna és sétálna a délutáni órákban első, vagy második elemista kisleánnyal. Arad, Bratianu utca 13. (4430)

Mosást, vasalást, takarítást vállalom, Arad, Ciotea utca 21, ajtó 9, Szabóné. (4439)

Suaus villa

jó lakáselosztással, egy nagy és több kisebb összkomfortos, egymástól teljesen elkülönített lakás, házmesterei lakás, garage lej 10,000.000. **HATSCHKEK ÜGYNÖKSÉG**, Arad, Carol-körút 17. Telefon 16-95.

Adás-vétel

A Tempo bizományi üzle Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és írógépeket, fűlőszoba-, ebédlő- és szobabutorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és disztárgyak nagy választékban. Veszünk megbízóink részére teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Zalogedrláját meghosszabbítjuk. Futárunk hetenként kétszer megy Timisoarara. **Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota.)** Telefon: 19-15. (4028)

Saroktelek eladó az Alfa telepen. Érdeklődni Arad, Veche utca 25. (4399)

Vörös márványoszlopok, vörös márvány gyertyatartók, borshordók, demijon eladók. Arad, Catedralei tér 3, Ficay, 12-3-ig. (4401)

Csemege édes szőlő kapható, Arad, Vladimirescu utca 11, emelet. (4379)

Belvárosi házak

Modern bérvilla, nagy kert, 15,000.000. Főtér mellett üzl. bérház 6,700.000. Marosparti beépíthető telekkel 4,700.000. Emeletes cottagevilla, 3 lakás, 3,200.000. Központban átjáróház kettős telekkel 3,500.000.—. Ref. templomnál modern 3 lakásos, 3,000.000.—. Belváros főutvonánál 2x2 és 5x1 szobás complet lakás 2,400.000. **HATSCHKEK ÜGYNÖKSÉG**, Arad, Carol-körút 17. Telefon 16-95.

Eladó 1 női kerékpár, nagyobb káposztás-kád fűrészporkályha, lisztelésiádk. Arad, Cuza Voda utca 59. (4411)

Káposztáshordók, petróleumkályha, vaskályha, gerendák, deszák stb. eladók. Arad, Legionariilor utca 8. (4444)

Ládák közepnagyságnak eladók. Megtekinthetők 2 órától Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8. (4447)

Ágyak, derékaljak, párnák, asztal, kredenc eladó. Arad, Saguna ut 162. (4448)

Aragáz rezsó, két lángos eladó. Arad, General Cernat tér 5, Lichtblau Andor. (4449)

Férfi bőrkabát hosszú, dunna, finom író-készlet eladó. Arad, Oltuz utca 43. (4428)

Quarz lámpát megvételre, vagy használatra keresek. Cimet, vagy ajánlatot a Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu utca 8 kérek. (4429)

Földek

1) Aradon cca 30 k. h. prima, szántó, gyümölcsös, gazdasági épületek, 6,000.000. 2) U. o. sok gazdasági épülettel és lakóházakkal 8,000.000. 3) 30 kat. hold I-a Biharban, 2,000.000. 4) Arad határában 45 k. h. 2,800.000. 5) U. o. I-a 16 kat. hold, épületekkel, 2,600.000.

HATSCHKEK ÜGYNÖKSÉG, Arad, Carol-körút 17. Telefon 16-95.

Eladó 37-es női kalocsni, minimax, olajshordó, 200 literes vashordó, drótkötél, Ugyanott tölgyfa káposztáskádát veszünk. Arad Simeon Balint utca 11. (4432)

Vetésényes, gyümölcsös kert a belvárosból 10 perenyire bérbe adó. Cimeket Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu utca 8. (4436)

Köszönetnyilvánítás

Mindazok, akik drága, jó édesanyánk

özvegy Topp Antalné

elhunytaival rész vétüket nyilvánították, temetésén megjelentek és ravatalára virágot helyeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

A gyászoló család

Petróleum-tartányt (barrel) 200 literest megvételre keresek. Ajánlatokat ár megjelölésével „Tartány” jellegre a timisoarai-temesvári kiadóba kérek. (553)

Fehér, mély gyermekkosci, kifogástalan állapotban, eladó. Timisoara-Temesvár II., Ecaterina Teodoriu-utca 12. szám. (546)

Eladhat és vehet „Orient-Boy” által, Telefon 42-22 — 17-99, Timisoara-Temesvár I., Ungureanu-utca 9., disz- és értéktárgyakat. (549)

Veszek kifogástalan bébi-kelengyét. Cim a timisoarai-temesvári kiadóban. (548)

Gázrezsót megvételre keresek. Ajánlatokat cim és ár megjelölésével „Gázrezsót” jellegre a timisoarai-temesvári kiadóba kérek. (540)

Trico-Record kötőgép eladó, bánásmódbetánnitással. Timisoara-Temesvár III., Coroana de Otel 11, ajtó 13. (541)

Gramofon, modern, sok kitiinó lemezzel, eladó. Cim: Timisoara-Temesvár II., Zlatna 1., ajtó 1., (a katolikus plebánia templommal szemben). (543)

Szmoking, kifogástalan állapotban, eladó. Timisoara-Temesvár III., Ghiorcului-ut 4. szám. (544)

Diszes kivitelű folytonegő kályha, nagyobb helyiség fűtésére is alkalmas, olcsón eladó. Kovács, Timisoara-Temesvár IV., Bratianu 34. (545)

Eladó 37-es vadonatúj fekete bőrcipő. Timisoara-Temesvár I., Take Ionescu-körút 42. (537)

Eladó: közepetermetű, idősebb férfi részére télikabát, öltönyök és 9-cs. cipők. Cim a timisoarai-temesvári kiadóban. (532)

Eladó 2 szép orosz „Nurcii”. Timisoara-Temesvár, I., Alexandri utca 3, apart. 6. Francia óráim adását, valamint fordítások vállalatát, folytatom új címenem. László, Timisoara-Temesvár III., Rusu Sirianu utca 9. Telefon: 43-13. (577)

Kofferek legfinomabb talpbőrből, rohrplattentől, alacsony háromrészes szekrény eladók. Délélt, Timisoara-Temesvár, Kunz-sor 1, II. 12. Apolló-mozinál. (580)

Eladó: Dupla, kézimunka ágy- és asztalterítők, kézi perzsa szőnyeg, nippel és különböző háztartási dolgok. Timisoara-Temesvár II., Timocului utca 8. (581)

Fekete férfikabát bárány szőrmével bélelt, magas alakra, 20,000 lejért eladó. Timisoara-Temesvár IV., Vasile Lupu utca 12 szám. (603)

ESŐKABÁT hosszú és háromnegyedes eladó. Timisoara-Temesvár, III., Motilor-utca 1, ajtó 3. (585)

HAZ óriási kerttel, elutazás miatt 650.000 lejért eladó. Orich, Timisoara-Temesvár, I., Sft. Ion-utca 7. Telefon 43-59. (584)

VESZEK skinadrágot jó állapotban. Telefon 30-73, Timisoara-Temesvár, déli órákban. (568)

Télikabát-prémezésre alkalmas 2 állatból marder-boá olcsón eladó. Timisoara-Temesvár I., Gheorghe Lazar-utca 3., ajtó 4. (555)

MEGVÉTELRE keresek krémszínű modern gyermekkosci. Timisoara-Temesvár, II., Vasile Cârlova-utca 19. (572)

ELADÓ: szekrény, mosdó, stélázi, asztal, szalngarnitúra, varrógép, bádógok petróleumnak. Timisoara-Temesvár, IV., Bonnaz-utca 13, földszint. (574)

Két drb. erős fa fotel, világos fényezett 1500 lej drb.-ként sürgősen eladó. Timisoara-Temesvár, II., Gh. Ardeleani utca 14 szám. (Receai vám mellett). (604)

Lakás

Butorozott szoba kiadó, december 1-től. Cim Reclama Hirdetőben Arad, Eminescu utca 8. (4412)

Zsidó családnál egy butorozott szoba egy személynek kiadó. Ugyanott vaskályhák és két egy ajtó diófa szekrény eladó. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8. (4440)

Ritka alkalom, Belváros közepén 3 szobás modern lakás mellékhelyiségekkel, azonnalra kiadó. Bővebbet 18-09 telefon alatt. Timisoara-Temesvár. (547)

Keresek 1-2 szobás rendes lakást nem zónában, Fröbl utca 1 közelében. Előnyös lakó, kéri címetek Timisoara-Temesvár IV., Fröbl utca 1 szám alá. (602)

ÜRES szobát fürdőszobahasználattal lehetőleg központban keresek. Cimeket „Sloven” jellegre a timisoarai-temesvári kiadóba kérem. (551)

Circa 400 kat. hold bányai I-a szántó

megfelelő épületekkel, vasutató 3 km-re, holdanként épületekkel lei 70.000. Birtok fele, vagy kb. 125 kat. hold elkülöníthető. — Elő és holt fund. instr. (traktörök) megegyezés szerint.

HATSCHKEK ÜGYNÖKSÉG, Arad, Carol-körút 17, telefon 16-95.

Különbéle

Atadó sürgősen egészségi okokból jó meneteli harisnya szemfelszedő üzlet, egy villanygéppel. Arad, Cloşca utca 2. (4360)

Poloskairást, parkett-sírolást és nagyterítést vállalom. Lovas Károly, Arad, Oltuz utca 111. (3772)

Elveszett Tellus karkötőóra, ismerem a szeria számot. Megtaláló nagy jutalmat kap. Dr. Muscan, Arad, Episcopiei utca 7. (4425)

Atadó jól bevezetett ruhatisztító, harisnya szemfelszedő, gombáthuzóüzem két géppel. Cserélünk lakást is. Keresztyén házban lakunk. Arad, Regele Ferdinand körút 65 szám. Victoria. (4426)

Husfűtölést ismét vállalom, Arad, Simeon Balint 11. (4433)

MELYIK csaiál vállalná egy 60 éves, bna hölgy teljes ellátását, ápolását. Saját butora van. Sárgea, Timisoara-Moise Nicoara-utca 8. (456)

Élelmiszer-ügynökség nagyobb forgótókével rendelkező részesező társat keres. Érdeklődők „Prompt” jellegre a timisoarai-temesvári kiadóba írjanak. (560)

BETARSULNEK kis tőkével, kisebb kereskedelmi vállalathoz. Ajánlatokat „200.000” jellegre a timisoarai-temesvári kiadóba kérek. (504)

Szőlők

hegyközségi 4.5 kat. hold I-a hiánytalan szőlő tel. felszereléssel fűton 4 szobás lakással 4,500.000. U. o. 7 és 1/2 kat. hold I-a hiánytalan szőlő felszerelés és köl-nával 3,500.000.

11 katasztrális hold megállónál, hat-szobás lakás, melléképületek, 3 millió. 3.5 kat. hold. Paulis-Pálos, I-a csemege-szőlő, épülettel a fűton, 1,500.000 lei. Gal-san 3 hold villával 1,200.000 lei. — Hegy-községben 2 holdas I-a szőlő, 150 gyümölcs-fa. Kétszobás alapincézett villa, istálló, felszereléssel és berendezéssel, 600.000 lei. — **HATSCHKEK ÜGYNÖKSÉG** Arad, Carol-körút 17. Telefon 16-95.